Lietas Nr. C20-1155/17/12

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā
Liepājā, 2017.gada 11.aprīlī

Liepājas tiesas tiesnese M.Jansone rakstveida procesā, izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

/pers. A/ 2017.gada 24.februārī Liepājas tiesā cēlusi maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus /datums/dzimušās /pers. C/ uzturam uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Prasītāja norāda, ka kopdzīvē ar atbildētāju /datums/dzimsi meita /pers. C/. Atbildētājs meitas audzināšanā un aprūpē neiesaistās, uzturlīdzekļus nemaksā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177.p., 179.pantu.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21] pantu atbildētājam 2017.gada 27.februārī uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi /adrese A/, nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojuma veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai līdz 2017.gada 14.martam (lietas 10.lapa).

Atbildētājs par celto prasību rakstveida paskaidrojumus vai iebildumus tiesā nav iesniedzis. Atbildētājam nosūtītie tiesas dokumenti atgriezti tiesā ar atzīmi — beidzies glabāšanas termiņš.

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļā noteikts, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

2017.gada 17.martā nosūtīts paziņojums par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu uz prasītājas un atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi (lietas 12.lapa).

Līdz ar to tiesa atzīst, ka tā savu pienākumu paziņot par lietas izskatīšanas laiku un vietu, kā arī sprieduma pieejamības datumu ir izpildījusi.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja paskaidrojumi vai iebildumi tiesā nav saņemti.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[21]panta otrai daļai paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

M o t īv u d a ļ a

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Lietā nodibināts, ka /pers. B/, personas kods /personas kods/, ir /pers. C/, personas kods /personas kods/, tēvs (lietas 6.lapa).

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai bērnu uzturam uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Civillikuma 179.panta panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un izglītošanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tādējādi tiesa atzīst, ka vecāka pienākums nodrošināt bērnam uzturlīdzekļus minimālajā apmērā ir absolūts, un tas nav saistāms nedz ar vecāka spējām dot uzturu, nedz ar viņa mantas stāvokli, kā arī neviens normatīvais akts neparedz vecāka atbrīvošanu no minētā pienākuma pildīšanas.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt, bērnam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai ir 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet bērnam no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai ir 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālās mēneša darba algas apmērs normālā darba laika ietvaros no 2017.gada 1.janvāra ir 380 *euro*.

Tādejādi no 2017.gada 1.janvāra minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantiskā stāvokļa,

bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 95 *euro* mēnesī un pēc septiņu gadu vecuma sasniegšanas 114 *euro*.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmo daļu bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte, bet minētā likuma 6.panta pirmā daļā noteikts, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras.

Tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Pierādījumi tam, ka atbildētājs kopš prasības celšanas būtu maksājis uzturlīdzekļus bērna uzturam vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, lietas izskatīšanas gaitā netika iesniegti.

Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr.SKC-556*), piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – no 2017.gada 24.februāra, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Ievērojot minēto, kā arī nepilngadīgā bērna intereses, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi /datums/dzimušās /pers. C/ uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2017.gada 24.februāra līdz bērna pilngadībai.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem, prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu un 35.panta pirmās daļas 3.punktu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņas prasību 205,20 *euro* apmērā (15% no (114 *euro* x12)).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5. un 6.punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi.

Faktiskie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 4,02 *euro* saskaņā ar uzziņu par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem, kas piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz ar Civilprocesa likuma 42, 93. – 97., 190., 193., 195., 204.^{1}, 250.^{25} un 250.^{27} pantu,

tiesa

n o s p r i e d a :

prasību apmierināt un piedzīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 30% apmērā no LR Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar 2017.gada 24.februāri līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 205,20 *euro* (divi simti pieci *euro* un 20 centi) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,02 *euro* (četri *euro* un 2 centi) apmērā.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /pers. A/ bankas kontā LV77HABA0551021265687.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoši.

Noteikt /pers.B/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu valsts labā – 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese: M.Jansone